

א) וקדושין יט: ושי"ג,
ב) לטל נהל: כחכות נו,
קדושין יט: ז"ב קט:
ג) גיטין פד: א, ושי"ג
חוקפות כחכות נו: ט"ה
ה) זו השנינו על פשי"א
דהל"א, ד) ושי"ג מופ: לעיל
נת: ד"ה אמר ר"י וכן
הכר"ס אי"ח שומר חנם
וכן כה"ג"ה שם דדוקא
ש"ח שיק צה"ח הנאה
כ"ו, ה) ושי"ג טו: ושי"ג,
ו) גיטין פד: ז, ושי"ג
חוקפות גיטין פד: ד"ה על
מתנאי, ח) שמו"ס כ"א,
ט) וקמ"ט לה: ט, רש"י,

גליון הש"ס

גמ' וכתבה ש"ש: במו"ס
לעיל נת: ד"ה א"ר"י ה"ה
לסם הגרסא פה א"ר"י
וכן ה"ה כה"ג"ה פה א"ר"י
כ"ח, ונגרסא פה ש"ש י"ל
לדכונתא נקט הכי אף ד"ל
דלא מופ: דנפק ק"ל
עוד מ"ש כה"ג"ה א"ר"י:
שם בהח"א הנאה. ע"ן
לעיל דף גמ: מופ: ד"ה
א"ר"י:

מוסף רש"י

על מנת שאין לך עליו
שאר. מוזן רעובת.
תשמיש, הרי זו מקודשת.
ותנאו בטל דל"ן א"ר"י
מתנה על מה שכתוב בתורה
והי קדושה המעשה מעשה
והתנאי כמזן ד"ב דל"ת,
דמעשה בלא תנאי דמי
(רש"י"ם ב"ב ע"ב). בדבר
שבבבבב. שאר וכו'
(כחכות נו) דל"ת לתחלה
מה שכתוב בתורה דל"ן אישות לחל"אין
וכי תפוס קדושין לגמרי תפוס והוה
מתנה על מה שכתוב בתורה:
בדברים. בתמיה: זו דברי ר' יהודה
זן תימא. דקמני אפילו לקיימי ה"ה
אי אפשר לקיימי תנאו בטל: דמפליגה
בדברים. שאין בלבו לשום תנאי אלא
להקניטה בעלמא מרחקה ודחה
אותה בדברים: מתני' נמי דיקא.
דקמנא לן כרבי יהודה זן תימא:

הדרן עלך השוכר את
הפועלים

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צד.

עין משפט
נר מצוה

ק"ח א מ"י פ"ג מה"ל
שכירות ה"ה סמנ
ע"ן פט טושי"ע ח"מ ס"י
ג"כ סע"ף ז:
ק"ח ב מ"י פ"ב שם ה"ל
ט סמנ ע"ן שם
טושי"ע ח"מ ס"י ל"ח סע"ף
ז:
ק"ב ג מ"י שם סמנ שם
טושי"ע ח"מ ס"י ש"ה
סע"ף ד:
ק"ב ד מ"י פ"ו מה'
אישות ה"ל ט
ופ"ב ה"ל ז סמנ ע"ן שם
טושי"ע א"ר"י ס"י ל"ח סע"ף
ה כה"ג"ה:
ק"ב ה ו' ס"י שם פ"י
ה"ל ז טושי"ע שם
סע"ף ז:
ק"ב ז מ"י שם ה"ל ט
ופ"ב ה"ל ז סמנ ע"ן שם
ה"ל ז טושי"ע שם
סע"ף ה:
ק"ב ח ט מ"י פ"ב
מה"ל שכירות ה"ל
ט סמנ ע"ן פט טושי"ע
ח"מ ס"י ל"ח סע"ף ח:
ק"ב י מ"י פ"ו מה"ל
אישות ה"ל ז סמנ
ע"ן שם טושי"ע א"ר"י ס"י
ל"ח סע"ף ז:
א כ מ"י פ"א מה"ל
שכירות ה"ל ג ופ"ב
מה"ל שאלה ופקדון ה"ל א
סמנ ע"ן פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סע"ף א:
ב ל מ"י פ"א שם ופ"ב
שם טור ושי"ע שם
סע"ף ז:

תורה אור השלם
1 אם בעליו עמו לא
ישלם אם שוכר הוא ב"א
בשכרה: שמו"ס כ"ב יד

אימא סיפא כל תנאי שיש מעשה בתחילתו תנאו במל' אתאן
ל"ר מאיר. הכא משמע דלא כפי' הקונטרס דפי' בסוף
פרק מי שאלחו (גיטין דף ע"ה. ד"ה משום) דלפילו רבנן דרבי מאיר
מודו דבעינן תנאי קודם למעשה גבי הא דקאמר אלא אמר רבא
משום דהוי מעשה קודם לתנאי:
אמר רב נחמן בר יצחק מתני'
נמי דיקא כו'. ואל"ת תנאי
קמ"ל רב נחמן הא רב א' אמר לעיל
זו דברי ר' יהודה זן תימא ועוד מה
שי"ך דיקא מה שהו"א צה"ח ואיכא
למימר דלא שמי' ליה דרב ושי"ך נמי
דיקא כיון שאינו צפויש בשמנה אכל
קשה דהוה ליה למימני כל שאי אפשר
לו לקיים תנאו בטל כי איך דרישא
ונראה לומר (עוד) דרב נחמן הוה
ידע להא דרב ומפרש מנליה לרב
דמתנימין כוונתיה דהא איכא למימר
דלמי ככולי עלמא וקאי ארישא
דקמני דכל המתנה על מה שכתוב
בתורה תנאו בטל ויהי' טעמא משום
דכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו
דוקא הוי תנאי קיים אכל מתנה על
מה שכתוב בתורה שאי אפשר לו
לקיימו תנאו בטל והתנה עליו
מתחילתו נמי קאי ארישא דקמני
וכל שיש צו מעשה מתחילתו תנאו
בטל דוקא התנה עליו מתחילתו
תנאו קיים שהתנאי קודם למעשה
ודייק דלמיא כרבי יהודה זן תימא
מדקמני כל דאי סוימא דרישא הוה
לא הוה ליה למימני כל אלא ואם
אפשר לקיימו בסופו והתנה עליו
מתחילתו תנאו קיים אלא ודאי סיפא
מילתא צפוי נפשיה הוה ושום חידוש
אתא לאשמועינן אס' כן ודאי אתא
למדק אפשר אין לא אפשר לא
ופי' רבינו שמואל אין נראה לר"י
כלל לך לא כתבתי:

כך וכך גברי איכא בהדן כך וכך כלבי איכא
בהדן כך וכך זוקתא פסיקא לן ואזל ושקל
מיניה מאי א"ל "הרי הולכין למקום גרודי חיה
ולסטים: מתני' ב'מתנה שומר חנם להיות
פטור משבועה והשואל להיות פטור מלשלם
ג'נושא שכר והשוכר להיות פטורין משבועה
ד'מלשלם (ב'בבבבב) ה"ה כל המתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו במל' ה"ובל תנאי שיש מעשה בתחילתו
תנאו במל' יוכל שאפשר לו לקיימו בסופו
והתנה עמו מתחילתו תנאו קיים: ג'ב' אמאי
מתנה על מה שכתוב בתורה הוא וכל המתנה
על מה שכתוב בתורה תנאו במל' הא מני ר'
יהודה היא דאמר 'בדבר שבממון תנאו קיים
ד'תנאי האומר לאשה הרי את מקודשת לי
על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה
הרי זו מקודשת ותנאו במל' דברי ר"מ רבי
יהודה אומר בדבר שבממון תנאו קיים ומי
מצית מוקמת לה כר' יהודה אימא סיפא כל
המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל'
אתאן לר"מ הא לא קשיא לעולם ר' יהודה
היא וסיפא בדבר שאינו של ממון אימא סיפא
כל תנאי שיש בו מעשה בתחילתו תנאו במל'
מואן שמעת ליה דאית ליה הא סברא ר"מ
דתנאי אבא חלפתא איש כפר חנניא אמר
משום ר"מ תנאי קודם למעשה הרי זה תנאי
מעשה קודם לתנאי אינו תנאי אלא כולה
ר"מ היא ושאי הכא ד'דמעיקרא לא שעבד
נפשיה תנא ה"ומתנה (ז'שומר שכר להיות
כשואל במאי בדברים אמר שמואל (ב'שקנו
מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא ב'בשלא קנו
מידו ב'בההיא הנאה דקא נפיק ליה קלא
דאיניש מהימנא הוא גמיר ומשעבד נפשיה:
וכל שאפשר לו לקיימו בסופו וכו': אמר רב
טבלא אמר רב זו דברי רבי יהודה זן תימא
אבל חכמים אומרים אע"פ שאי אפשר לו
לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו
קיים ד'דתנאי הרי זה גיטך ע"מ שתעלי לרקיע
על מנת שתרדי לתהום על מנת שתבליעי
קנה של מאה אמה על מנת שתעברי את
הים הגדול ברגליך ג'נתקיים התנאי הרי זה
גמ' לא נתקיים התנאי אינו גמ' רבי יהודה זן
תימא אומר כזה גמ' כלל א"ר יהודה זן תימא
כל שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה
עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה וכשר אמר
רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה זן
תימא אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי
דיקא דקמני כל שאפשר לו לקיימו בסופו
והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במל' אתאן

הדרן עלך השוכר את
הפועלים

השוואל את הפרה:
(שי"ך לע"ב) פרה כמשיכה ובעלים
באמירה. הק'
ריצ"ס דלמך לקמן בפירקין (דף ק"א).

שאל צעליה עמה או
שכר צעליה עמה. לא גרסינן שכירות
בכולה מתמימין גבי פרה אלא גבי
צעלים דאשמינן היכא דפרה שאלה
כל היכא דהו צעלים עמו במלאכתו
זין בשאלת גופו וזין ששכר אלו
קרינא זיה אס צעליה עמו(ח) אכל צפרה
שכורה לא אשמינן מתמימין דפטור
בצעלים אכל מצרייתא(ט) שמעינן לה:
אכל

והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במל' אתאן
הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה לשאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את
הפרה ומתה פטור שנאמר יאם בעליו עמו לא ישלם